

Verksamhetsuppföljning, Vita öppenvårdsbehandling

Faktauppgifter om verksamheten

Utförare	Linköpings Stadsmission
Avtalstid	2009-2011-12-31, förlängt vid två tillfällen till och med 2018-12-31
Avtalets diarienummer	2008-44, 2013-287
Arbetsledning	Kristina Ljungemyr
E-post	kristin.ljungemyr@linkopingsstadsmission.se
Postadress	Ågatan 3, 582 22 Linköping
Besöksadress	Hamngatan

Typ av verksamhet

Verksamhetsområde	☒ IFO ☐ ÄO ☐ LSS ☐ Socialpsykiatri
Inriktning	☒ Öppenvård ☐ Boende ☐ Dagverksamhet ☐ Hemtjänst ☐ Annat
Antal platser/volym	Två grupper per år, 8 deltagare per grupp sammanlagt 16 personer
Målgrupp	Vuxna personer med missbruksproblem som efterfrågar en strukturerad öppenvårdsbehandling

Tidigare uppföljningar

Genomförda uppföljningar under det senaste året	Ingen uppföljning är genomförd det senaste året.
Verksamhetsberättelse	Inkommit för 2016

Verksamhetsuppföljning

Bakgrund

Vilka avtal som ska följas upp av kvalitets- och utvärderingskontoret väljs ut enligt kommunens riktlinjer för uppföljning. I riktlinjerna anges att avtalen kan väljas ut på tre sätt. En tredjedel av avtalen väljs ut på förekommen anledning, det vill säga utifrån inkomna synpunkter och klagomål till socialförvaltningen och/eller kvalitets- och utvärderingskontoret. En tredjedel av avtalen väljs ut tillsammans med beställarfunktionen på omsorgs- och äldreförvaltningen. Slutligen väljs en tredjedel av avtalen ut genom slumpmässigt urval.

Uppföljning av avtalet med Linköpings Stadsmission avseende Vita har valts ut tillsammans med beställarfunktionen på omsorgs- och äldreförvaltningen.

Metod

Datum för besök	2017-06-16
Deltagare	Linköpings Stadsmission: Enhetschef Kristina Ljungemyr samt en personal. Omsorgskontoret: Ulla Lindberg planeringsledare KoU och Björn Skoog planeringsledare IFO.

Metod	Uppföljningen genomfördes genom ett förannmält besök i verksamheten där enhetschef och personal intervjuades. Utöver det begärdes kompletterande uppgifter för vissa av avtalskraven in skriftligen.
-------	--

Resultat

Särskilda avtalsvillkor och verksamhetskrav	
Avtal	<p>Verksamhetens målsättning är att ge stöd så den enskilde själv kan hantera sin livssituation och motiveras att leva utan alkohol och droger. Verksamheten syftar också till att deltagarna förbereds att fortsätta i självhjälpsgrupper.</p> <p>Verksamheten omfattar maximalt 408 grupp-timmar per år, två grupper per år med 8 deltagare per grupp, vilket innebär att man når sammanlagt 16 personer.</p> <p>Verksamheten skall vara strukturerad och följa 12-stegsmodellen. Gruppverksamheten ska vid behov både inledas och följas upp med enskilda samtal.</p> <p>Verksamheten skall vid behov kunna förmedla annat stöd och behandling i samarbete med andra vårdgivare.</p> <p>Insatsen kan erhållas som service eller som ett bistånd.</p> <p>Enskilda personer kan ha behov av insatser från flera utförare/verksamheter/huvudmän. Om behov av samordning av olika insatser uppstår skall, i samråd med och efter samtycke från den enskilde, initiativ tas till att samordning kommer till stånd. Utföraren skall även kunna hjälpa till med olika myndighetskontakter på den enskildes uppdrag.</p>
Uppföljning	<p>Vid verksamhetsuppföljningen framkommer det att samtliga som har kontakt med och deltar i gruppverksamheten Vita är där på service.</p> <p>I samband med uppföljningen begärdes uppgifter in avseende antal deltagare i gruppverksamheten och antal unika personer under perioden 2015-01-01 till och med 2017-06-19. Redovisningen visar att det 2015 var 36 deltagare, 2016 31 deltagare och 2017 12 deltagare. I redovisningen framkommer att det 2015 var 28 unika personer, 2016 21 unika personer samt 2017 6 unika personer. Flera av deltagarna i Vita genomgår behandlingen vid mer än ett tillfälle. Vita har kontinuerligt intag vilket ger en flexibilitet och god tillgänglighet till gruppverksamheten. Det är några personer som deltagit i fler än två grupper. Det är sammanlagt 46 unika personer som deltagit i Vita under den aktuella perioden, 24 män och 22 kvinnor.</p> <p>Vid tillfället för verksamhetsbesöket redogör enhetschefen för att det är tio inskrivna varav sex deltar i gruppen, de övriga fyra får stöd genom enskilda samtal. Det är två kvinnor av de tio inskrivna. Aldern på deltagarna är mellan 24 – 60 år. Flertalet har arbete och/eller är sjukskrivna. Gruppverksamheten är en kväll i veckan mellan kl 17.00 – 19.00.</p> <p>Enhetschef uppger att verksamheten erbjuder en grupp per termin, några terminer har det erbjudits en extra grupp enbart riktad till kvinnor. Enligt både enhetschef och personal utgår innehåll och program i gruppverksamheten från olika metoder företrädesvis från metoden för återfallsprevention. Vissa deltagare erbjuds screening över missbrukssituationen dock inte på något strukturerat sätt. Gruppen gör även vissa aktiviteter. Gruppen träffas vid 12 tillfällen.</p> <p>Att innehållet i gruppverksamhetens program inte utgår från 12-stegsmodellen grundar sig på bedömningen att 12-stegsmodellen inte möter de behov som personerna som deltar i grupperna har. Enhetschefen framhåller att hon gör bedömningen att 12-stegsmodellen inte är tillämplig i arbetet med kvinnor.</p> <p>Verksamheten inkommer efter begäran från kvalitets- och utvärderingskontoret med underlag för planering och program för gruppverksamheten. Verksamheten hänvisar till Väckarklockan vilket är en manual för återfallsprevention vid beroende. Manualen återfinns via länk i inskickat mejl och är ett omfattande material. Vita saknar ett eget framtaget program, utan hänvisar till det inskickade materialet samt till möjlighet att få enskilda samtal.</p>

	<p>Vid besöket framkommer att verksamheten inte har något arbetssätt för att motivera deltagarna till de självhjälpgrupper som finns i kommunen. Enhetschef och personal känner inte till att någon som genomgått behandling i Vita har börjat i någon självhjälpgrupp. Däremot är det några som har återkommit till Vita vilket också de granskade inlämnade uppgifterna visar. Vissa som har deltagit i eller deltar i verksamheten har även enskilda samtal på Linköpings Stadsmission och fångas på det sättet upp och återkommer till grupp vid behov, enligt enhetschef och personal.</p> <p>Personal uppger att flera av personerna som deltar i Vita har fått information om Vita genom deltagande i annan verksamheter inom Linköpings Stadsmission. Några har fått information via hemsidan eller på annat sätt genom sociala medier. Utföraren har en samverkan med Valla folkhögskola som ger information om Vita. De intervjuade känner inte till att någon av deltagarna kommit via beroendekliniken eller socialförvaltningen.</p> <p>Enhetschef och personal uppger att det är enkelt och inte stigmatiserande att komma och delta i verksamheten Vita bland annat beroende på att verksamheten bedrivs i ett anonymt hus samt att verksamheten erbjuds på kvällstid.</p> <p>Enhetschef och personal säger att det inte finns något strukturerat samarbete med beroendekliniken och inte heller med någon annan utförare. Det framkommer även att det inte förekommer något strukturerat samarbete med socialkontoret. Nästan uteslutande rekryteras deltagare till Vita inom den egna organisationen.</p>
Bedömning	<p>Bedömningen är att verksamheten lever upp till avtalet avseende antal personer som erbjuds och deltar i gruppverksamhet Vita. Verksamheten erbjuder vid behov enskilda samtal.</p> <p>Däremot är bedömningen att verksamheten inte lever upp till avtalet att arbeta strukturerat och följa 12-stegsmodellen. Verksamheten hänvisar till några andra strukturerade manualer och program men har inget eget program eller struktur för gruppverksamheten och grupptillfällena. Verksamheten uppger att de samverkar inom den egna organisationen men inte med övriga som t ex beroendekliniken.</p>

Ledning, bemanning och kompetens	
Avtal	<p>Utföraren skall ha den personalbemanning som erfordras för uppdraget.</p> <p>Utföraren skall säkerställa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att arbetsledare har lämplig utbildning och erfarenhet för liknande arbetsuppgifter • Att det inom verksamheten finns tillräckligt med personal. personalen skall ha adekvat utbildning och personlig lämplighet för arbetsuppgifterna
Uppföljning	<p>Kristina Ljungemyr är även enhetschef för öppenvårdsverksamheterna som bedrivs i lokalen på Hamngatan, vilket utöver Vita är anhörigstöd vuxna, unga föräldrar, Råd och stöd. Hon är även enhetschef för Crossroads. Kristina har arbetat inom Linköpings Stadsmission sedan 2015 och arbetade tidigare med personalfrågor på universitetet.</p> <p>Utöver ovan nämnda verksamheter som utföraren driver efter avtal med omsorgsnämnden är det ytterligare verksamheter i lokalen på Hamngatan, det är Sputnik och familjerådgivningen som finansieras av Svenska kyrkan samt samtalsstöd till ensamkommande barn vilket finansieras av socialnämnden.</p> <p>I gruppverksamheten Vita är det två gruppleddare, personalen som deltar vid verksamhetsbesöket är socionom med steg ett-kompetens.</p>
Bedömning	<p>Verksamheten lever upp till kravet om socionomutbildning men under våren 2017 fanns brist avseende metodkompetens när det gäller 12-stegsprogrammet.</p>

Trender och eventuellt kommande utvecklingsområden	
Uppföljning	<p>Enhetschef uttrycker att det finns ett behov av gruppverksamhet som vänder sig enbart till kvinnor. Vid några tillfällen har det även drivits en</p>

	<p>grupp för kvinnor, dock inte under våren. Enhetschefen framför att kravet på att det ska vara minst sex deltagare för att kunna starta en grupp är för många, det är svårt att få ihop en grupp om sex kvinnor. Hon framför att fyra deltagare som minimum är mer realistiskt.</p> <p>Personal uppger att det är fler yngre som söker än tidigare. De uppger vidare att det är ett ökat antal kvinnor som söker stöd. En ökning av ensamstående kvinnor som är sjukskrivna. De nämner "bag in box" kvinnor. Personal säger vidare att dessa kvinnor ofta söker stöd genom enskilda samtal.</p>
--	---

Bedömning

Vita är en av flera öppenvårdsbehandlingar som Linköpings Stadsmission driver. Enligt avtalet mellan omsorgsnämnden och Linköpings Stadsmission är Vita en öppenvårdsbehandling i grupp enligt 12-stegsmodellens program för vuxna personer med missbruksproblem. Verksamhetsuppföljningen visar att utföraren driver gruppverksamhet men att de under våren 2017 frångått 12-stegsmodellens program vilket tydligt står i avtalet att de ska följa.

De andra strukturerade manualer och program verksamheten hänvisade till kan inte sägas uppfylla ett eget program för 12-stegsbehandling.

Vid möte med verksamhetschef och gruppledare från Linköpings Stadsmission 2017-10-05 diskuteras den avtalsbrist som uppmärksammas vid uppföljningstillfället. Från omsorgskontorets sida framhålls tydligt att utförare inte på egen hand kan göra så stora avsteg från ett avtal som i detta fall. Det är också helt avgörande för att upprätthålla kvaliteten i verksamheten att personal med rätt kompetens för den metod man avser använda finns tillgänglig. Personalkompetensen måste också finnas under hela den tid som avtalet avser.

Åtgärder

Linköpings Stadsmission har i mejl 2017-10-13 inkommit med program för höstens gruppverksamhet med en tydlig inriktning mot 12-stegsprogrammet. Det finns nu även personal med rätt kompetens tillgänglig. Ytterligare åtgärder är därmed obehövlige.

Ulla Lindberg
Planeringsledare

Björn Skoog
Planeringsledare